

Gäller för: VE Bild o funktionsmed

Giltig från: 2025-12-17

Innehållsansvar: Ann-Charlotte Andersson, (annan29), Sektionsledare

Giltig till: 2027-12-17

Granskad av: Arthur Adelved, (artad1), Enhetschef

Godkänd av: Christian Göransson, (chrgo6), Verksamhetschef

Stående helrygg – konventionell röntgen

Förändringar sedan föregående version

Förtydligande gällande mätstickan.

Syfte

Radiologisk konventionell metod för undersökning av stående helrygg beroende på frågeställning/anamnes. För bakomliggande, grundläggande information se Konventionella röntgenundersökningar.

Utförande/metodblad

- Undersökningen utförs med patienten i stående. Undersökningen kan utföras sittande om så önskas i remissen, då kan inte bäckenvinklarna mätas. Tas bild sittande använd RIS-kod skoliosundersökning, sittande eller liggande.
- Frontalbilderna ska omfatta hela kotpelaren och mediala delarna av bäckenskovlarna.
- Sidobilden ska omfatta området från nedre cervikalryggen till bäckenet. C7 ska kunna identifieras. Båda femoralhuvudena ska vara avbildade.

Namn i RIS skoliosundersökning, utökad bildtagning balansanalys.

Bildtagning:

A. Skolios. Bild 1 (frontal). Vid förstagsundersökning ska undersökningarna brösttrygg och ländrygg läggas till.

- Brösttrygg lång frontal + lång sida.
- Ländrygg lång frontal + lång sida.

B. Balansanalys. Bild 1 (frontal) och Bild 2 (sidobild med mätsticka). Byt undersökningsnamn till skoliosundersökning, utökad bildtagning balansanalys.

Projektioner:

1. Frontal skolios

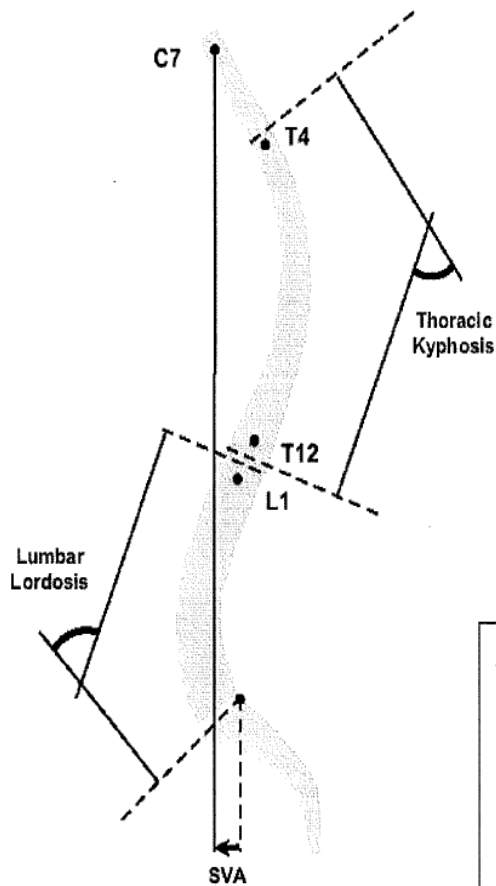
Bild tas PA.

C7 ner till och med höftlederna.

2. Sidobild för balansanalys

Ska omfatta området från nedre cervikalryggen (C7 ska kunna identifieras) ända ner till och med proximala femur. Mätstickan (en rosa linjal) ska vara med, den placeras mellan benen.

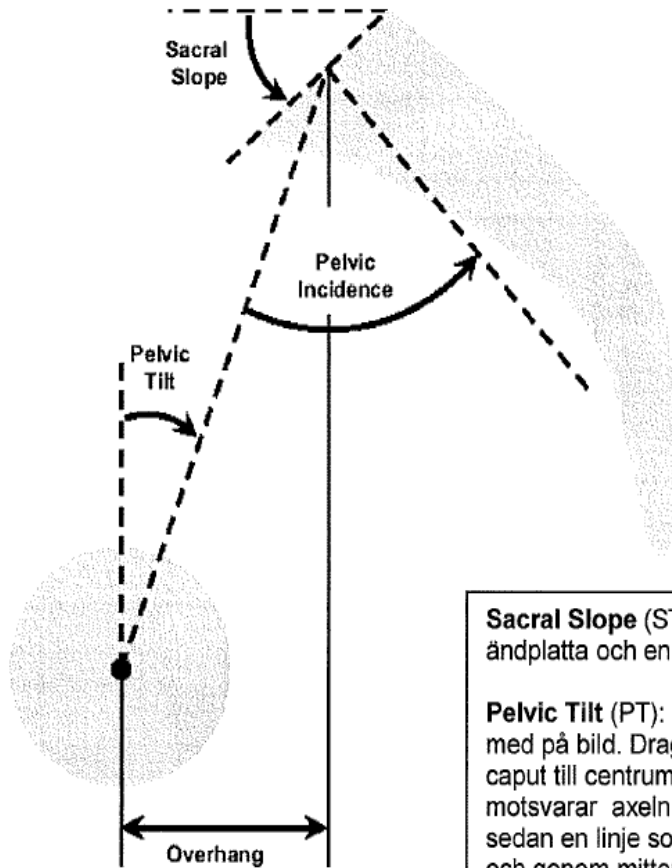
Kan patienten inte knipa fast linjalen mellan benen får man tejpa fast den på insidan av låret - högt upp.

Thorakal Kyfos (TK): Från övre ändplattan av Th4 till nedre ändplattan av Th12.

Lumbal Lordos (LL): Från nedre ändplattan på Th12 till övre ändplattan på S1.

Sagittal Vertikal Axel (SVA): Rita en lodlinje nedåt från centrum av kotkroppen C7. Mät distansen horisontellt mellan lodlinjen och posterocraniala hörnet på S1. Distansen anges i centimeter eller millimeter. Om lodlinjen från C7 faller bakom S1 anges distansen som negativ (minus).

Sacral Slope (ST): Vinkeln mellan S1:s övre ändplatta och en horisontell linje.

Pelvic Tilt (PT): Båda caput femoris måste finnas med på bild. Drag en linje från centrum av det ena caput till centrum av det andra caput. Denna linje motsvarar axeln mellan femoralhuvudena. Drag sedan en linje som skär genom mittpunkten på axeln och genom mitten på S1:s övre ändplatta. Vinkeln mellan denna linje och lodlinjen utgör PT.

Pelvic Incidence (PI): Drag en linje som är perpendikulär mot S1:s övre ändplatta. Drag sedan en linje som skär genom mittpunkten på axeln mellan femoralhuvudena och genom mitten på S1:s övre ändplatta. Vinkeln mellan dessa utgör PI.

Tips för svarsskrivning:

- Om bilderna ej tagits i stående ska detta anges i svaret.
- Instrumenteringar, uttalade felställningar och anomalier kan översiktligt beskrivas i löpande text.
- Mät Cobbs vinklar på frontalbilden. Om signifikanta vinklar uppmäts (10 grader eller mer) ska dessa beskrivas.
- Sidobilden används för att göra **sagittell balansanalys**, den kan med fördel svaras ut i tabellform.

Exempel på svar:

Patienten fusionerad med bilaterala längsgående stag och pedikelskruvar L1 till L5 samt bur L4-L5.

Någon signifikant Cobbs vinkel uppmäts inte.

Pelvic tilt:	28°
Pelvic incidens:	65°
Sacral Slope:	43°
Lumbal lordos:	45°
Thorakal kyfos:	32°
Sagittell vertikal axel:	Positiv 6 cm.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: VE Bild o funktionsmed

Innehållsansvar: Ann-Charlotte Andersson, (annan29),
Sektionsledare

Granskad av: Arthur Adelved, (artad1), Enhetschef

Godkänd av: Christian Göransson, (chrgo6), Verksamhetschef

Dokument-ID: SKAS9700-757502554-323

Version: 10.0

Giltig från: 2025-12-17

Giltig till: 2027-12-17